ZENDEGI-SALAM
ضمیمه روزنامه خراسان
یک‌شنبه • ۶ آبان ۱۳۹۷
۱۸ صفر ۱۴۴۰ • ۲۸ اکتبر ۲۰۱۸
شماره ۱۹۹۵۰
۱۱۷۳

زنگ سلام

به‌بهانه روز جهانی پویانمایی و خبر بازگشت تام‌وجریِ محبوب
یادی از خاطره‌انگیزترین زوج‌های کارتونی

امتداد رویاهای کودکی!

آذر صدارت | روزنامه‌نگار

مناسبت روز

امروز ۲۸ اکتبر، روز جهانی پویانمایی است. پویانمایی، هنر جان بخشیدن به تصاویر و اشیاست. هنر و مهارتی که معمولا به خلق محصولی تصویری می‌انجامد و مخاطب را با خود به دنیای رنگ و خیال و رویا می‌برد. هنری که تاریخچه‌اش به هزاران سال قبل برمی‌گردد؛ زمانی که انسان‌های غارنشین سعی می‌کردند با ترسیم و ثبت چندین تصویر از یک جانور روی دیوار غارها، حرکت را القا و تصاویر متحرک خلق کنند. هرچند تصویر ذهنی بیشتر ما از پویانمایی، کارتون‌هایی است که از کودکی تا بزرگ‌سالی از تلویزیون و این روزها شبکه‌های نمایش خانگی با تکنیک‌های رایانه‌ای دیدیم و می‌بینیم اما این هنر شامل آثاری با تکنیک‌های استاپ‌موشن، کات‌اوت و موشن گرافیک هم می‌شود که علاوه بر پر و بال دادن به تخیل و رویاپردازی مخاطب، معمولا بار آموزشی و آگاهی‌بخشی هم دارد. ما بچه‌های دهه‌های قبل، با «پینوکیو» یاد گرفتیم دروغ نگوییم، با «پسر شجاع» هوشیاری را یاد گرفتیم، با «ای کیوسان» فکر کردن قبل از انجام هر کاری و با «آنت» بخشش و بزرگواری را. حالا که علاوه بر مناسبتِ امروز، هالیوود ریپورتر هم از بازگشت محبوب‌ترین زوج کارتونی دنیا یعنی «تام و جری» در قالب اثری جدید خبر داده است، بد نیست سرکی بکشیم به دنیای فانتزی پویانمایی‌های جذاب بچگی‌مان و یادی کنیم از تعدادی از به‌یادماندنی‌ترین زوج‌های کارتونی که ماجراهای‌شان، امتداد رویاهای‌مان در دنیای واقعی بود. در این میان، شاید جای خالی «تن‌تن و میلو»، «بل و سباستین»، «گربه‌سگ» و برخی دیگر به چشم بیاید که به‌واسطه وجود مینی‌پرونده و کمبود فضای صفحه از مرورشان چشم‌پوشی کردیم.

لولک و بولک | آرام و خندان

یکی از زوج‌های کارتونی دنیا که برای جوانان دهه‌شصتی کشورمان، نوستالژیک و خاطره‌انگیز هستند، «لولک» و «بولک» دو برادر تقریبا همسن و سال بودند که یکی ترکه‌ای و کشیده و دیگری، تپل و کوتاه بود و در هر قسمت ۹ دقیقه‌ای، در کنار هم ماجرای ساده و هیجان‌انگیز و کودکانه‌ای را رقم می‌زدند: گردش خارج از شهر، ساخت یک کاردستی، آشنایی با یک آدم یا تصمیم به مراقبت از یک حیوان خانگی، از جمله قصه‌های ساده هر اپیزود از ماجراهای لولک و بولک بود. این دو شخصیت را یک طراح و کارگردان لهستانی با الهام از شخصیت و ماجراهای دو پسر خود، خلق کرد و برای اولین بار از سال ۱۹۶۳ تا ۱۹۸۶ از تلویزیون لهستان پخش شد و جالب است بدانید در زمان پخش در لهستان، این دو شخصیت به حدی محبوب شدند که به صورت انبوه به‌شکل اسباب‌بازی، پوستر و پازل درآمدند و حتی هم اکنون، نمونه‌هایی از آن‌ها در «موزه دوبرانوسکی»، موزه ملی لهستان برای بازدید وجود دارد. پخش این مجموعه تلویزیونی در ایران هم از اوایل دهه شصت شروع شد و با این که روند پخش منظم نبود، از محبوبیت زیادی بین کودکان و نوجوانان آن زمان برخوردار شد.

تام و جری | عصبانی‌های محبوب

شاید معروف‌ترین، دوست‌داشتنی‌ترین و البته پیرترین زوج کارتونی دنیای پویانمایی، یک موش زبل و ناقلا به اسم «جری» و یک گربه ساده و خنگ به اسم «تام» باشند که ماجراها، رقابت، تعقیب و گریز و دردهایشان، دستمایه ساخت چندین مجموعه کارتونی شد. کارتونی که از روز اول تا امروز، هنوز و همچنان درباره وجود گه‌های خشم و خشونت در آن، حرف و حدیث زیاد است. اولین قسمت‌های این مجموعه کارتونی، بین سال‌های ۱۹۴۰ تا ۱۹۵۸ میلادی توسط شرکت «مترو گلدوین مایر» تولید و بعدها، فصل‌های دیگری از آن ساخته شد. از آن جا که هر اپیزود این مجموعه، هم کوتاه بود و هم ماجرای مجزایی از قسمت‌های قبل و بعد را دنبال می‌کرد، هروقت در کشورهای آمریکایی و اروپایی، در کنداکتور پخش برنامه‌های تلویزیون، جایی خالی می‌ماند، یک قسمت از تام و جری پخش می‌شد. همچنین به این دلیل که تام و جری دیالوگ چندانی نداشتند، به‌راحتی در دیگر کشورها ترجمه و دوبله و پخش می‌شد. پخش این مجموعه در کشورهای غیرانگلیسی‌زبان، از سال ۱۹۶۵ میلادی در ژاپن شروع شد و در دیگر کشورهای آسیایی ادامه یافت. جالب است بدانید ژاپنی‌ها طی یک نظرسنجی ملی در سال ۲۰۰۵ که از گروه‌های سنی نوجوان تا بزرگ‌سالان ۶۰ ساله را شامل می‌شد، به تام و جری رتبه هشتاد و پنجم فهرست ۱۰۰ انیمه برتر تمام سال‌ها را دادند.

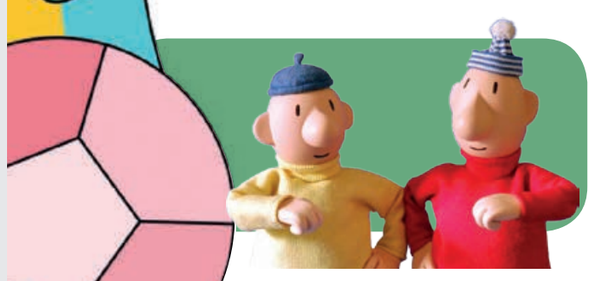

پت و مت | خنگ‌های خوشبین

خنگ‌ترین، خوشحال‌ترین، روی اعصاب‌ترین و در عین حال محبوب‌ترین زوج دنیای رنگارنگ آثار کودکانه که عروسک‌اند و ماجراهای‌شان با تکنیک استاپ‌موشن که شاخه‌ای از پویانمایی است شکل گرفته، «پت» و «مت» هستند. دو دوست خوشبین و خوشحال با اعتماد به نفس زیاد که در هر قسمت، شروع به انجام کاری می‌کنند اما هر بار در مشکلات به‌وجود آمده توسط خودشان گیر می‌افتند. منتها دلسرد و ناامید و خسته نمی‌شوند و سعی می‌کنند بی‌پروا، هر آن چه دور و برشان است تخریب و با استفاده از تمام امکانات‌شان، مشکل را حل کنند! روند اجرای این طرح‌ها و نتیجه نهایی که معمولا خلاقانه اما بسیار کثیف و دم‌دستی و به‌هم‌ریخته است، از ماجراهای پت و مت، مجموعه خنده‌دار و در عین حال اعصاب خردکنی ساخته بود. جالب است بدانید در این مجموعه که محصول سال ۱۹۹۳ میلادی کشور چک است، کلیه ابزاری که معمولا برای انجام کارهای فنی توسط این دو شخصیت استفاده می‌شد مثل چکش، مته، انواع پیچ و مهره، گیره کار، مترو خط‌کش برای اندازه‌گیری و... در مقیاس کوچک و با دقت زیاد ساخته شده است. پررنگ‌ترین وجه این مجموعه، ارائه دیدگاه خوش‌بینانه پت و مت به دنیا و زندگی بود. نمایش دلسرد نشدن این دو شخصیت از مشکلات و تلاش برای حل‌شان با روش‌های تخیلی و نامتعارف! این مجموعه همین‌طور به‌خاطر موسیقی زیبایش که توسط «پیتر اسکومال» ساخته شده است، خاطره‌انگیز و به‌یادماندنی شده است.

جولز و جولی | ۲ قلوهای ظلم‌ستیز

جولز و جولی، از نوستالژیک‌ترین و جذاب‌ترین زوج‌های کارتونی دنیا هستند که سال ۱۹۹۱ میلادی در کشور فرانسه، خلق شدند و به نمایش درآمدند. دختر و پسر نوجوانی که در یک مکان و یک ساعت (از پدر و مادری متفاوت) به دنیا آمده‌اند و با گرفتنِ دست هم، به نیرویی ماوراءالطبیعه دست پیدا می‌کنند و مقدر شده به کمک آن، امپراتوریِ ظالم چین را نابود کنند! این مجموعه که نام فرانسوی‌اش «دوقلوهای پایان جهان» بود و نام انگلیسی‌اش «دوقلوهای سرنوشت»، در ایران با عنوان «دوقلوهای افسانه‌ای» به نمایش درآمد و در کنار «فوتبالیست‌ها» و «کماندار نوجوان»، از محبوب‌ترین کارتون‌های ظهر جمعه در دهه ۷۰ بود. جولز و جولی با گرفتن دست یکدیگر به هفت قدرت مثل فریب دادن و گیج کردن اطرافیان، دیوار کشیدن به دور خود، شکستن موانع، بلند کردن و جابه‌جایی اجسام، به کارگیری ابزارهای مختلف، کنترل طبیعت و کنترل ذهن آدم‌ها دست پیدا می‌کردند و به کمک آن، در هر قسمت به نحوی با عوامل ظلم و ستم به مبارزه می‌پرداختند.

سرندی‌پیتی و کُنا | خوش‌قلب‌های مهربان

یکی دیگر از زوج‌های کارتونیِ مشهور و دوست‌داشتنی دنیا، پسربچه کوچکی به اسم «کُنا» و یک موجود اسطوره‌ای به اسم «سرندی‌پیتی» هستند که ناخواسته وارد یک جزیره دورافتاده می‌شوند و در ابتدا رفتارهای غیردوستانه‌ای از اهالی می‌بینند اما در ادامه با کمک و محبت به ساکنان جزیره، دوستانی پیدا می‌کنند، محبوب اهالی جزیره می‌شوند و ماجراهای زیادی از سر می‌گذرانند. بچه‌های دهه‌شصتی مخاطب این کارتون که با عنوان «پیلا پیلا» پخش می‌شد، به یاد می‌آورند که سرندی‌پیتی، موجودی شبیه دایناسور اما صورتی رنگ با چشم‌های بسیار درشت بود که اتفاقا به خاطر معصومیت همین چشم‌ها، با مخاطب کودک ارتباط برقرار می‌کرد و همه او را دوست داشتند. ژاله علو، مدیر دوبلاژ این کارتون ژاپنی که محصول سال ۱۹۸۳ میلادی استودیو نیپون است، درباره این مجموعه به خبرگزاری مهر گفته: «یکی از دلایل محبوبیت سرندی‌پیتی بین بچه‌ها و خانواده‌ها، بار عاطفی و مهربانی این شخصیت بود که با صدای خانم مریم شیرزاد به‌عنوان گوینده این شخصیت، حسابی تاثیرگذار می‌شد.» جالب است بدانید واژه سرندی‌پیتی معنای جالبی دارد و به معنی اتفاق خوشی است که بدون این که انتظارش را داشته باشیم، بی‌خبر می‌افتد و ناگهان همه چیز را به طرز خارق‌العاده و خوشایندی تغییر می‌دهد.

گوریل انگوری و بیگلی بیگلی | ۲ دوست عجیب

یک گوریل ۱۵ متری بنفش، خجالتی و خوش‌اخلاق را تصور کنید که عاشق «انگور» است و بعد از هر جمله که به‌زبان می‌آورد، می‌گوید: «انگـــوری!». گوریلی که روی سقف خودروی رفیق شفیق‌اش «بیگلی بیگلی» که یک سگ کوچولوست (گوریل و سگ چه ربطی به هم دارند و چطور می‌توانند با هم آشنا شده باشند؟) می‌نشیند و با اون کوچک و جمع و جورشان به کشورهای مختلف دنیا سفر می‌کنند و در این سفرها با ماجراهای زیادی روبه‌رو می‌شوند. هیکل بزرگ گوریل انگوری معمولا باعث می‌شود کسانی که او را پیشتر ندیده‌اند از دیدنش شوکه شوند و بترسند و با ترس فریاد بزنند: «وای... گووریل». اما در ادامه تحت‌تاثیر رفتار خوب او و دوستش قرار بگیرند و کنار بایستند تا گوریل بنفش ماجرا، به آن‌ها کمک کند. این مجموعه کارتونی که محصول شبکه ABC است، در سال‌های ۱۹۷۵ تا ۱۹۷۸ میلادی از این شبکه پخش می‌شد. منتها پخش آن در تلویزیون ایران از سال ۱۳۶۲ با دوبله صادق ماهرو و با دهها گویی‌های خلاقانه‌اش شروع شد و در ادامه، به محبوبیت زیادی بین کودکان و بزرگ‌سالان دست یافت.

دکتر مینا دادگستر روان‌شناس، وعده‌های عجیب نامزدهای شوراهای دانش‌آموزی را تحلیل می‌کند

تصویری از مدرسه آرمانی بچه‌ها

عکسی این روزها در فضای مجازی دست‌به‌دست می‌شود از شعارهای تبلیغاتی عجیب‌وغریب روی در و دیوار مدرسه. موعد ثبت‌نام شوراهای دانش‌آموزی است و داوطلب‌های کم‌سن‌وسال مجلس شورا، به شیوه سال بالاترها شروع کرده‌اند به وعده و وعید دادن؛ «قول می‌دهم زمان زنگ ورزش را ۱۰ برابر کنم»، «اردوی تفریحی دانش‌آموزی با هواپیما به خارج از کشور»، زیر هرکدام‌شان هم نوشته شده است: «رأی ما فلانی». یک عده، این رفتار بچه‌ها را شوخی و شیطنت می‌دانند و عکس وعده‌های غیرممکن بامزه‌شان را با شکلک خنده برای هم می‌فرستند. عده‌ای دیگر معتقدند این شعارها معنا و مفهومی دارند و نباید ساده از کنارشان گذشت. دکتر مینا دادگستر، دانش‌آموخته روان‌شناسی، تحلیل مختصری از این اتفاق از منظر روان‌شناسی تعلیم و تربیت ارائه می‌دهد:

«ما می‌دانیم که لازم است یک‌سری مفاهیم از جمله انسانیت، صداقت و مسئولیت‌پذیری به بچه‌ها منتقل شود تا کم‌کم به شکل ارزش در وجودشان نهادینه شود. این مفاهیم از طریق الگوها و اسوه‌ها و یادگیری مشاهده‌ای به بچه‌ها منتقل می‌شود. بیش از ۹۰ درصد یادگیری در کودکان از طریق الگوهای مشاهده‌ای اتفاق می‌افتد. بچه‌ها می‌بینند، تکرار می‌کنند و در اثر تکرار، یک رفتار و باور مشخص جزئی از سیستم ارزشی‌شان می‌شود. الگوها، پدر، مادر، معلم‌ها و افراد مهم برای کودک هستند که رفتارشان، ارزش و ضدارزش بودن مفاهیم را تعیین می‌کند. اسوه‌ها افرادی سرآمد و برجسته در زمینه‌های مشخص هستند که ممکن است تحلیل شوند اما درستی و غلطی رفتارشان، چون به‌عنوان افراد قابل قبول معرفی می‌شوند، آزموده نمی‌شود. الگوگیری هم، همان‌طور که گفته شد نه در سطح گفتار، بلکه از طریق عمل انجام می‌شود. این اولین تحلیلی است که درباره رفتارهای تبلیغاتی دانش‌آموزان به ذهن می‌رسد. نکته بعدی این است که در جامعه ما، مسائل سیاسی با زندگی شخصی مردم بسیار درهم‌تنیده شده است. وا کنش والدین و دیگر الگوها به سیاست، سیستم ارزشی بچه‌ها را تحت تأثیر قرار می‌دهد. در چنین شرایطی لازم است بچه‌ها بتوانند درست و غلط را از هم تشخیص بدهند و ارزش‌ها به‌شکل غلط به آن‌ها منتقل نشود. کودکان و نوجوانان، باید به عنصر «تفکر نقاد» مجهز شوند که یکی از مهارت‌های ۱۰ گانه زندگی است؛ یعنی باید یاد بگیرند هر چیزی را که می‌بینند و می‌شنوند بدون تحلیل و نقد کردن نپذیرند. پیام دیگری که تصویر وعده‌های دانش‌آموزان به ما می‌رساند، تصور آن‌ها از مدرسه است. همان‌طور که ما آدم‌ها، «من واقعی» و «من آرمانی» داریم، در سطح اجتماعی هم یک «جامعه کنونی» داریم و یک «مدینه فاضله». تصویر مدینه فاضله بچه‌ها از مدرسه، همان چیزی است که در تبلیغات‌شان به تصویر کشیده‌اند؛ آن‌ها به این ترتیب، رویاها و خواسته‌های‌شان را به بزرگ‌ترها نشان می‌دهند و این نکته قابل تاملی است».

جدول سخت [شماره ۴۵۷]

طراح جدول: بیژن گورانی

افقی

۱- مشهورترین بنای عهد ساسانی- صدای یکنواخت ساعت- افسار شد در ارتش اروپایی ۲- از آرایه‌های ادبی- مستقبل- شک و تردید- نتی در موسیقی ۳- سوره سی و چهارم قرآن- حزن- خوراکی از تخم مرغ- متوسل شدن ۴- بزرگ‌ترین سیارک منظومه شمسی- پافشاری کردن- درشت و تنومند- منفک ۵- نوعی زیبایی پنهان در برخی افراد- تربیت- فخرفروشی- یک نوع شناساگر اسید و باز ۶- دیروقت شب- گوشه‌ای در دستگاه همایون- واحد اندازه‌گیری ظرفیت الکتریکی ۷- فاقد آرامش- بیابان- نوعی میمون دم کوتاه- زائوترسان ۸- پشم شتر- نوعی مالیات- مدفن امام‌هادی(ع)- گروهی از میوه‌های گوشتی و آبدار ۹- توهین آمیز- قارچ- نکند که- الی آخر ۱۰- بله انگلیسی- گوشه‌ها و کرانه‌ها- خطوط میله‌ای اطلاعات کالا- قیچی ۱۱- رایانه قابل حمل و سبک- ایالتی در آمریکا- آخرین لایه اتمسفر.

عمودی

۱- سربی‌مو- پروتئین سفیده تخم مرغ ۲- نویسنده نمایش خانه عروسک- عارضه‌ای در دستگاه گوارش ۳- چیره‌شونده- گوسفند ماده ۴- کار ناتمام!- رفتگر- کشتی جنگی ۵- آسمان- نوعی خط نوشتاری- حشره‌ای خونخوار ۶- افسر نیروی دریایی ۷- معادل فارسی اخطاریه- نتیجه و ثمره ۸- حمله و هجوم- خرید و فروش ارز ۹- بی‌کس- دفتر خانه ۱۰- تصرف در مالی- روشن و درخشان- کوزه ۱۱- قدیمی و باستانی- آسیایی که بانیروی چهارپایان می‌گردد- پسوند فاعلی ۱۲- نام خداوند در دین یهود- از انواع جمله در دستور زبان ۱۳- انسان بودن- سگ ماهی ۱۴- دانه چرکی ریزروی پوست- فیزیکدان انگلیسی که قوانین الکترولیز را وضع کرد ۱۵- باغ زیبا و دیدنی یزد ۱۶- روغن مو- واحد پول قبرس- بدون خط ۱۷- قصد- حرکت و جابه‌جایی- فریبنده زاد و فریبا بمیرد ۱۸- تکیه‌گاه- سوار بر اسب ۱۹- منطقه باستانی ترکیه که بقایای یک شهر از دوران روم باستان است- هدر دادن ۲۰- محلولی برای پوشاندن رویه لوازم چوبی- پیامبری که که‌زندگی جاودانه یافت.

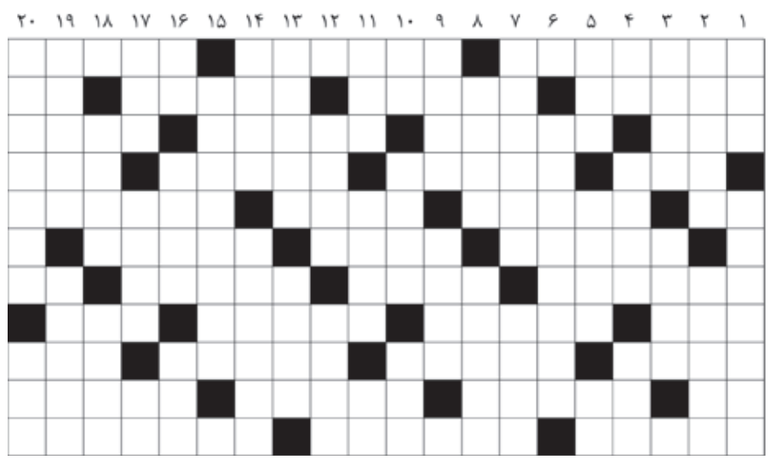

حل جدول شماره ۴۵۶

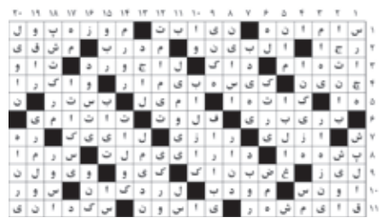

جدول متوسط [شماره ۷۲۴۷]

طراح جدول: مجید شادروح

افقی

۱- عهد- محل تحصیل- ویران- به عهده گرفتن کاری به جای کسی ۲- لباس شنا- واحد طول انگلیسی- ناتنی- موبیز ۳- واحد سطح- قسمت خارجی ساختمان- فیلسوف آلمانی- شهری بر کرانه رود گنگ- مادر ۴- پول ژاپن- شُل- پیکان- برداشت غلات- ضمیر متکلم ۵- باد خنک- قومی از نژاد اسلاو ساکن روسیه- زیرکی- پایتخت اروپایی ۶- بزرگ‌نمایی تصویر- منزل- واحد شمارش چهارپایان- خوب ۷- دستگاه نمایش فیلم- تیز- پرچم- میوه نورس ۸- پرگویی- سنگ نبشته- نو- آرزو- خاک صنعتی ۹- تلخ- فقیر- فلانی- حیران- آب منجمد ۱۰- از ادات پرسش- شیره چغندر- از شهرهای لرستان- غلاف شمشیر ۱۱- شرمساری- خرمن ماه- چوب سوخته- ماه میلادی

عمودی

۱- حرارت- بانگ- از واحدهای سرعت صوت ۲- تورم ورید- پسر ۳- چهارمن تبریز- بیشه- عدد فوتبالی ۴- قوم آتیلا- دانه کش بی‌آزار- ابزار کشاورز ۵- فلز رسانا- جزیه ۶- شهری در مازندران- آتشدان حمام ۷- درون- شهر فردوسی- اطراف ۸- قلعه کوچک- فلز گلوله- مگر ۹- خودروی صندوق‌دار- ارزش- از حروف الفبای بیگانه ۱۰- آتش- اثر هومر ۱۱- بانو- جد ۱۲- رود اروپا- مات- طویل ۱۳- فرهنگ- موی گردن شیر- غوک ۱۴- نماد تجاری- جدا- آخرین توان ۱۵- باغ شداد- فرصت دادن ۱۶- قافله- نت ششم ۱۷- پولک- قرض- ذات و سرشت ۱۸- دربست کارخانه- جیوه- حرف انتخاب ۱۹- فوری- فراوان ۲۰- گروه ورزشی- درخت اعدام- از فروع دین

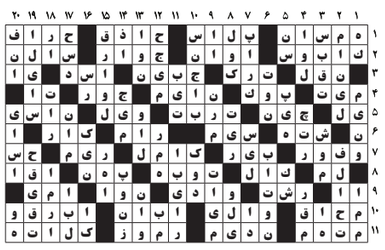

حل جدول شماره ۷۲۴۶

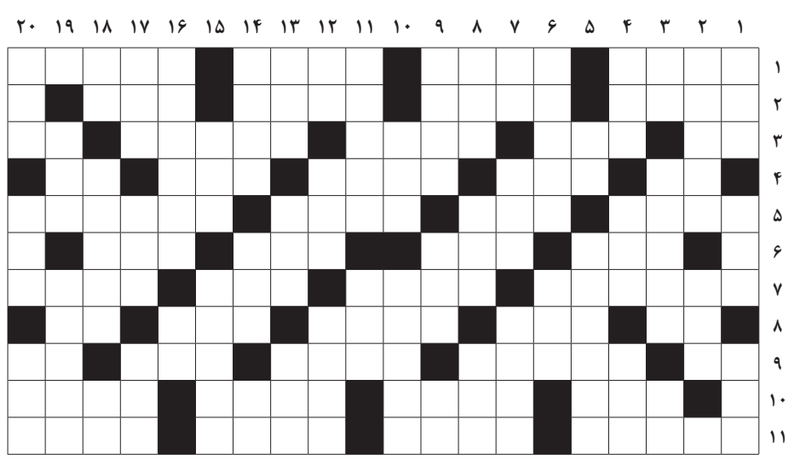

گروه صنعتی سایان
مشاور، طراح و مجری:
- سالن های فلزی سوله
- اسکلت فلزی ساختمان های طبقاتی
- انواع جرثقیل سقفی
Email: sayansteel@yahoo.com
تلفن: ۳۳۴۴۳۳۳۳-۰۵۱
۹۷۰۷۷۸۰۱/م